

Ohjelma:

Johdanto: Totuuden toisinajattelu 12.1

Matka hulluuteen ti 19.1

Hulluuden totuus ti 26.1

Kirjallinen avaruus ja äärellisyyden rakenne ti 2.2

Ihmisen kuolema 9.2

Taistelu ja ruumis 16.2

Elämän hallinta ti 2.3

Totuus sukupuolesta ja seksistä ti 9.3

Haluihmisen etiikka ti 16.3

Rohkeus totuuteen ti 23.3

Kymmenen luentoa Foucault'sta

Tiistaisin 12.1-23.3.2021

Luento 7

Elämän hallinta

Viittaukset luentoihin:

Koivusalo Markku: Michel Foucault ja toisin ajattelu.

Luennot: Helsinki, TO 2021, 1 (luentonumero), 1 (dianumero)

Markku Koivusalo

Valtio-opin dosentti. Helsingin yliopisto.

<https://markkukoivusalo.org/>

Toiminnanjohtaja & vapaa tutkija Hietsun Akatemia

<http://www.hietsunpaviljonki.fi/hietsunakatemia>

Kirjoitukset Foucault'sta

<https://markkukoivusalo.org/thinkers/foucault/>

Kokemuksen politiikka. Michel Foucault'n ajattelujärjestelmä. Tutkijaliitto 2012.

https://markkukoivusalo.org/publications/pe_mfst/

Luentodiat: <https://markkukoivusalo.org/teaching/lcourses/foucault-etaluento/>

Markku Koivusalo
Kokemuksen politiikka
Michel Foucault'n ajattelujärjestelmä

TUTKIJALIITTO

Mettrayn rangaistus- ja työsiirtola

Aineksia luostarista, vankilasta, koulusta, armeijasta
Pakkolaitosjärjestelmän täydellistyminen

Keskustelut Genetin kanssa
Jean Genet: *Miracle de la rose*
16-18 v. 1926-1929

Koivusalo: Foucault. Luento 7 Diat

III. Colonie de METTRAY
Les Brossiers

Pakkolaitosten saaristo

АРХИПЕЛАГ ГУЛАГ

1918 - 1956

ОПЫТ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ИССЛЕДОВАНИЯ

I - II

YMCA-PRESS

11, rue de la Montagne Ste-Geneviève. Paris 5*

*"Se [Mettray] oli kuuluisin siitä kokonaisesta sarjasta instituutioita, jotka kaukana rikosoikeuden rajojen tuolla puolen muodostivat sen mitä voitaisiin kutsua **pakkolaitosten saaristoksi** (l'archipel carcéral)"*

"Olen käyttänyt sitä [saaristo termiä] vain kerran ja viitatakseni Solzhenitsin teoksen otsakkeen kautta pakkolaitosten saaristoon: Tapaan, jolla rangaistusjärjestelmän muoto on fyysisesti hajaannutettu ja kuitenkin samaan aikaan kattaa koko yhteiskunnan"

Vankileirien saaristo

- Solženitsin Архипелаг ГУЛАГ julkaistiin Pariisissa 1973
- Ranskaksi 1974: L'Archipel du Goulag. Essai d'investigation littéraire (1918-1956)

Vallan saaristot

"Yhteiskunta on erilaisten valtojen saaristo". – Michel Foucault

Subjektin valta → Vallan muokkaamat ja tuottamat subjektit

Keskitetty valta → Hajaantunut valta, heterogeeniset strategiat

Vallan dialektiikka → Vallan analytiikka

Ideologinen valta → Vallan konkreettiset rakenteet

Suuri kumous → Paikalliset heterogeeniset taistelut

Nominalismi – ei valtaa itseään erossa käytöstään

"Valta ei ole kyky (puissance), ei instituutio, ei rakenne, vaan nimi, joka annetaan tietyssä yhteiskunnassa vallitsevalle monimutkaiselle strategiselle tilanteelle"

Uudet filosofit (Les nouveaux philosophes) 1977

"Maaginen ja kurja nimi Gulak kirjojen markkinoinnissa"

27.5.1977 Bernard Pivot: Apostrophes 7.5.1977

"Les nouveaux philosophes sont-ils de droite ou de gauche? »

Bernard-Henri Lévy 28, Grasset kustantamo

André Glucksmann: Kokki ja ihmissyöjä: Pohdintoja Valtiosta, marxismista ja keskitysoleireistä.

"Uudet filosofit: Vallankaappaus, älyllisen markkinoinnin kaappaus vai päinvastoin eräänlainen spontaani kulttuurivallankumous. Onko kyseessä pelkkä silmän lume vai älyllinen ja alkuperäinen lähestymistapa totuuteen?" Bernard Pivot

Foucault ja uusfilosofit

Kritiikki

François Aubral & Xavier Delcourt: *Contre la nouvelle philosophie* 1977

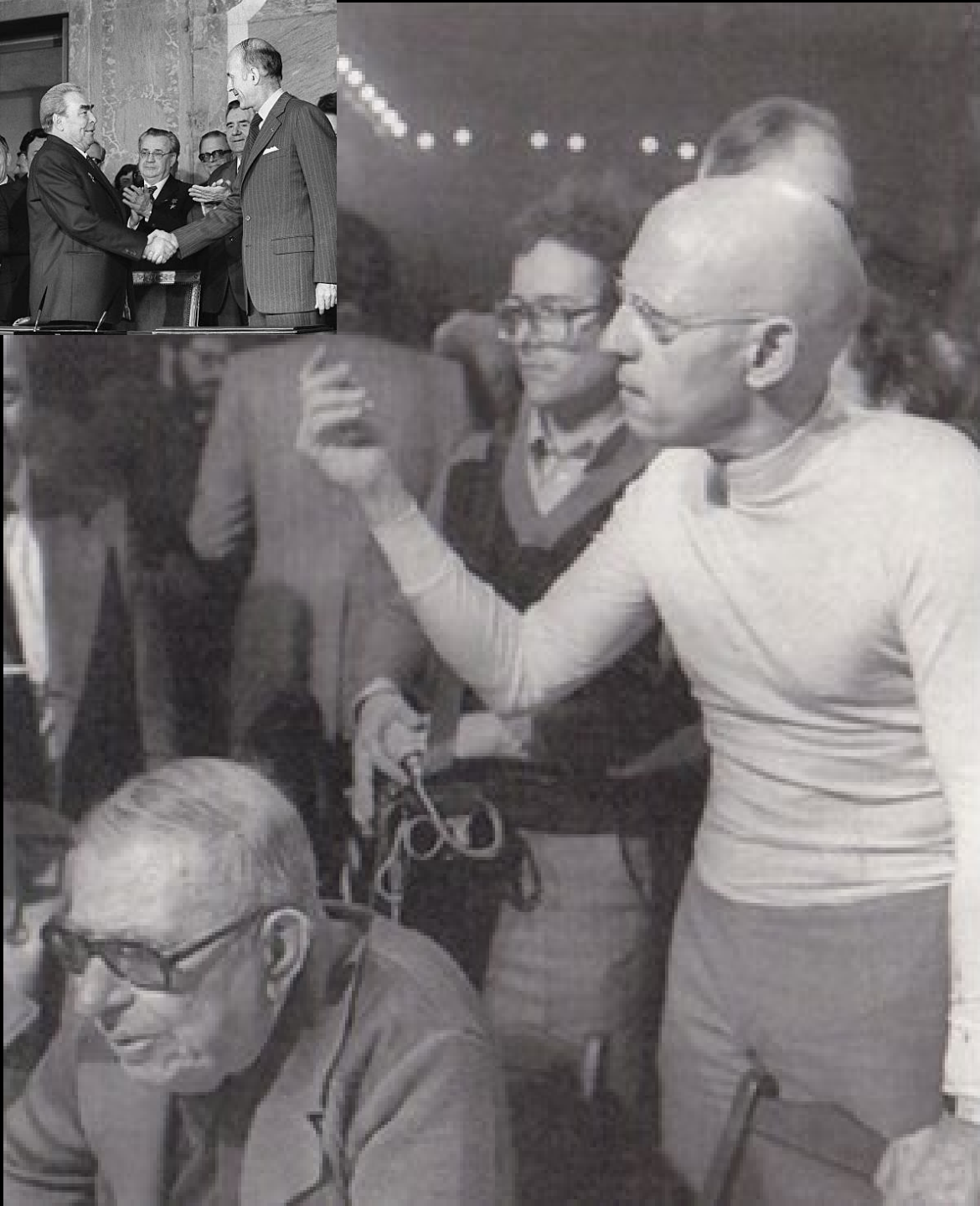
Gilles Deleuze: Les « nouveaux philosophes » → ajattelu tyhjää

Foucault: Tosiasioiden suuri viha. Kiittävä arvostelu Mestariajattelijat kirjasta.
Irrationaaliset tosiasiat todellisuuden rationalisointia vastaan

”Kauniita tieteitä vastaan ovat nousseet hullut, sairaat, naiset, lapset, vangitut, kidutetut ja murhatut, miljoonat kuolleet.”

Nykyajan Candidet → Voltaire: Candide tai optimismista

”Antiikin filosofien ratkaiseva koettelemus oli tuottaa viisaita, keskiajan taas rationalisoida dogmaattinen oppi, klassisen ajan filosofien koettelemus oli perustaa tiede, modernin ajalla kyse on heidän taitavuudestaan oikeuttaa massamurhia. Aikaisempi filosofia pyrki saamaan ihmisen kestämään oman kuolemansa, myöhempi hyväksymään toisten kuoleman.”

Toisinajattelijoiden vastaanotto

Théâtre Récamier 21.6.1977

“Ajattelimme yksinkertaisesti, että samana iltana, jona Giscard d’Estaing ottaa juhlallisesti vastaan Brezhnevin, toiset ranskalaiset voivat vastaanottaa tiettyjä toisia venäläisiä, jotka ovat heidän ystäviään.”

Kutsutut: Andrei Amalrik, Vladimir Boukovski, Natalia Gorbanevskaja, Andrei Sinyavsky, Alexandre Galitch, Leonid Plyushch

Kutsujina: Barthes, Bourseiller, Daix, Glucksmann, Foucault, Jacob, Mauriac, Sartre, Schwartz

Itä-euroopan toisinajattelijat

Dissidentit (Диссиденты) dis- + sedeō – istua erillään, olla eri mieltä

Toisin ajattelijat (инакомыслящие)

Sinyavsky–Daniel tuomio 1966

Andrei Sinyavsky ja Yuly Daniel pseudopnyymeillä Abram Tertz ja Nikolai Arzhak satiirisia tarinoita neuvostoelämästä

Tuomittiin Neuvostovastaisesta agitaatiosta ja propagandasta kuudeksi vuodeksi vankileirille

Sinyavsky emigroitui 1973 Ranskaan jossa Venäjän kielen professoriksi

Foucault tavannut jo 1973 Leonid Plyushchin, ukrainalaisen matemaatikon, tuomittiin 1972, Ranskaan 1973

Tapaa Sinyavsky 1977

ETYK 1975 Helsingin päätösasiakirja

MIREILLE DEBARD
JEAN-LUC HENNIG

LES JUGES KAKI

ALAIN MOREAU

Toisinajattelu taisteluna

"Kyse on "vastenmielisyyden pisteiden" moninkertaistamisesta poliittisessa kudoksessa ja mahdollisen toisinajattelun pinnan laajentamisesta taistelussa vallan instituutioita vastaan hyödyntäen sitä mitä taktikot kutsuvat ohueksi taisteluryhmytykseksi (ordre mince). Me tiedämme sen tuoneen voittoja."

Foucault esipuhe Mireille Debardin & Jean-Luc Henningin raporttikirjaan Tuomarit khakissa 1977 koskien sotilastuomioistuimien kulemistilaisuuksia 1975-1977

Mireille Debard perustanut militarisaation vastustamis- ja toiminta ryhmän (GARM) 1967-1984

Kuvitus Cabu (Jean Maurice Jules Cabut)
Kuoli Charlie Hebdon iskussa 2015

Toisinajattelu vastarinnan muotona

"Ehkäpä "toisinajattelu" sopisi juuri kuvaamaan sellaiseen valtaan kohdistuvia vastarinnan muotoja, joka ottaa tehtäväkseen ihmisten ohjaamisen heidän elämässään ja jokapäiväisessä olemassaolossaan; vastarinnan muotoja, jotka tähtäävät siihen ja joiden kohde ja vastustaja se on."

Uskonnolliset vastarintaliikkeet sielunpaimennuksen järjestämiselle

Itä-Euroopassa ja Neuvostoliitossa monimutkainen vastarinnan ja kieltäytymisen muoto koskien ihmisten ohjaamista heidän jokapäiväisessä elämässään terrorin muodon saavassa yleistetyn kuuliaisuuden pelissä.

Tämä on Solženitsyniä. "Emme halua totella näitä ihmisiä. Emme halua tätä järjestelmää, jossa jopa niiden, jotka komentavat, on pakko totella terrorin vuoksi. Emme halua tätä sielunpaimennuksen kuuliaisuusjärjestelmää. Emme halua tätä totuutta. Emme halua joutua tähän totuuden järjestelmään. Emme halua joutua tähän tarkkailun ja tutkinnan järjestelmään, joka jatkuvasti tuomitsee meitä ja kertoo meille, mitä pohjimmiltaan olemme, terveitä vai sairaita, hulluja vai ei hulluja, jne."

Vastakäytös” (contre-conduit)

Vastakäytös aktiivisena taisteluna tiettyä käytöksen ohjausta vastaan.

Mahdollistaa välttää ”toisinajattelun” henkilöityminen

Toisinajattelusta tulee toisinajattelija ja toisin päin

Ei ole järkeä sanoa, että hullu, lainrikkaja, sairas jne. olisi toisin ajattelija

Toisin ajattelusta helposti pyhittämisen tai sankarinpalvonnan prosessi

Vastakäytös taas ilman kenenkään pyhittämistä toisinajattelijaksi

Mahdollista analysoida tapaa, jolla jotkut käytännössä toimivat yleisellä politiikan tai valtasuhteiden kentällä.

Ei niinkään toisinajattelija yksilöt vaan suunnaton vastakäytöksien perhe tiettyä hallinnan ohjausta vastaan.

Valon saari → humanitaarinen politiikka

Vietnamin venepakolaiset, venekansa 1978

Sairaala ja turvapaikka laiva

Bernard Kouchner yhteyttä Foucault'seen

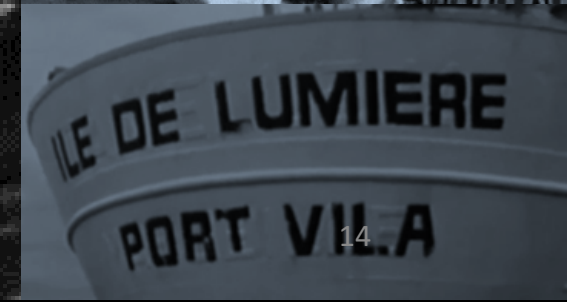
- Humanitaarisen politiikan henkilöitymä
- Lääkärit ilman rajoja → Maailman lääkärit
- Vasemmistohallituksen terveysministeri, oikeistohallituksen ulkoministeri

Laiva Vietnamiin komitea 1978

Vaatimukset pakolaisten vastaanotosta

Bernard
Kouchner

l'île de lumière

Uusi sekoitus

Foucault, Kouchner, Glucksmann

Yves Montand, Simone Signoret, Alain Geismar, Bernard Stasi ajamaan
venepakolaisten asiaa

Jean Paul Sartre ja Raymond Aron tapaavat ensi kerran vuoden 1947 jälkeen

Aron – Foucault 1966

Aron: L'Opium des intellectuels 1955

Hallittujen oikeudet

Ihmisoikeudet → kansainväliset hallittujen oikeudet

*"On olemassa kansainvälinen kansalaisuus, jolla on oikeutensa ja velvollisuutensa. Se velvoittaa nousemaan kaikkea vallan väärinkäyttöä vastaan olivatpa tekijät ja uhrit keitä tahansa. Loppujen lopuksi **olemme kaikki hallittuja** ja tässä mielessä solidaarisia."*

Ihmisten kurjuus ei saa koskaan olla politiikan hiljainen jäännös. Se muodostaa absoluuttisen oikeuden astua esiin ja puhutella vallanpitäjiä.

Kokemus osoittaa, että me voimme ja meidän täytyy kieltäytyä meille ehdotetusta pelkän ja yksinkertaisen narkästyksen teatraalisesta roolista. Amnesty International, Terre des hommes, Maailman lääkärit, ovat aloitteita, jotka ovat luoneet tämän uuden oikeuden. Yksityisten ihmisten oikeuden puuttua vaikuttavasti kansainvälisen politiikan järjestykseen ja strategioihin.

Yksilöiden tahdon on tultava osaksi todellisuutta, jonka hallituksen ovat halunneet monopolisoida itselleen ja tuota monopolia on purettava pala palalta joka päivä

Simone Signoret & Yves Montand

Läheinen ystävyys
Varsinkin Signoret – ”ystävätär”

Lukuisat poliittiset ja humanitaariset kannanotot

Francon ruumis

Kuolemantuomio 11 Francoa vastaan taistelleelle

- Frente Revolucionario Antifascista y Patriota
- ETA politiko-militarra

Lähetystö Madridiin

- Costa -Gavras, Jean Daniel, Michel Foucault, Claude Mauriac, Régis Debray, Jean Lacouture, Yves Montand.

22.9 Montand lukee Foucault'n kirjoittaman manifestin

Poistetaan maasta

Olof Palme ja Ruotsi

Ranska ja yhdeksän muuta maata kääntyy vastustamaan

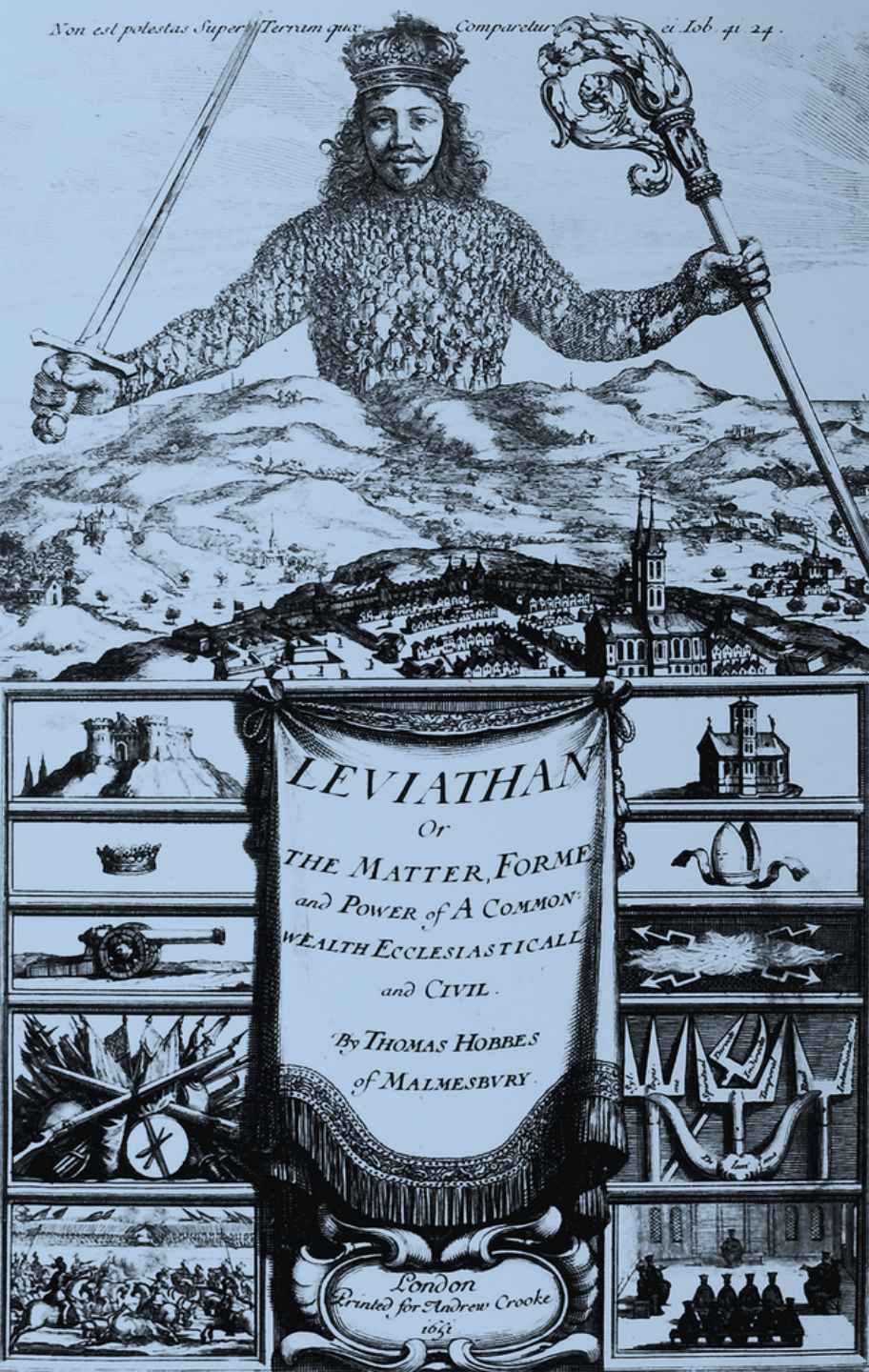
Francon ruumis

Francon kuolema 20.11.1975, falangistiperustajan José Antonio Primo de Riveran kuolinpäivä

30.10.1975 koomassa, pidettiin laitteilla hengissä, väite oli kuollut jo 19 päivää

"Generalissimo Francisco Franco is still dead."

"Franco, verisin kaikista diktaattoreista, oli käyttänyt suvereenin oikeutta elämään ja kuolemaan tuntemallanne raakuudella ja hallinnut absoluuttisena neljäkymmenen vuoden ajan. Kuolemansa hetkellä hän joutui kuitenkin uuden elämään kohdistuvan vallan kentälle, jossa kyse ei ole ainoastaan elämän parantamisesta ja sen vaalimisesta, vaan lopulta jopa yksilön pitämisestä elossa tämän kuoleman jälkeen [...] Kahden valtajärjestelmän, suvereniteetin kuolemanvallan ja elämää sääntelevän vallan, välinen törmäys löytää symbolinsa tässä pienessä ja hilpeässä tapahtumassa."

Juridis-poliittinen vallan käsittäminen

Perinteisesti valta käsitetty ja esitetty lain ja oikeuden termeillä

- Vallan legitimaatio $\neq$ vallan käytännöt ja tekniikat

Vaade alistumisesta oikeutetulle vallalle

- Oikeus vastustaa vain laittomaksi nähtyä valtaa

Liberaalit sopimusteoriat

- Valta talouden termeillä, omistettavana ja vaihdettavan hyödykkeenä
→ edelleen juridinen sopimus

Sopimus-alistus –skeema (contrat-oppression)

- Valta nähdään suvereenille sopimuksella luovutettuina oikeuksina
- Sortovalta jos ylittää sopimuksen rajat

Lakattava ajattelemasta valtaa oikeuden, suvereenin tai omaisuuden termeillä

- Poliittisessa teoriassa emme ole vielä katkaisseet kaulaa suvereenilta
- Vallan ajattelemien sen harjoituksen ja käytön kautta

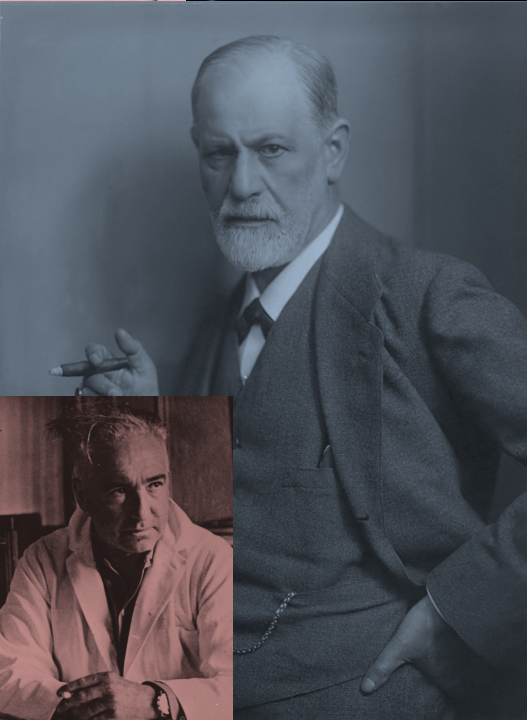
Sota ja repressio (guerre-répression)

Marxilaiset teoriat

- Vallan historiallisuus, mutta viimekädessä taloudellinen tarkoitus
- Taloudellinen luokkataistelu → kapinan ja sisällissodan malli → taistelu

Valta taisteluna (Nietzsche)

- Sodan malli: Clausewitzin ympärikääntäminen
- Poliittikka sodan jatkamista toisin keinoin
- Päämäärä vihollisen voitto, taistelun tukahduttaminen

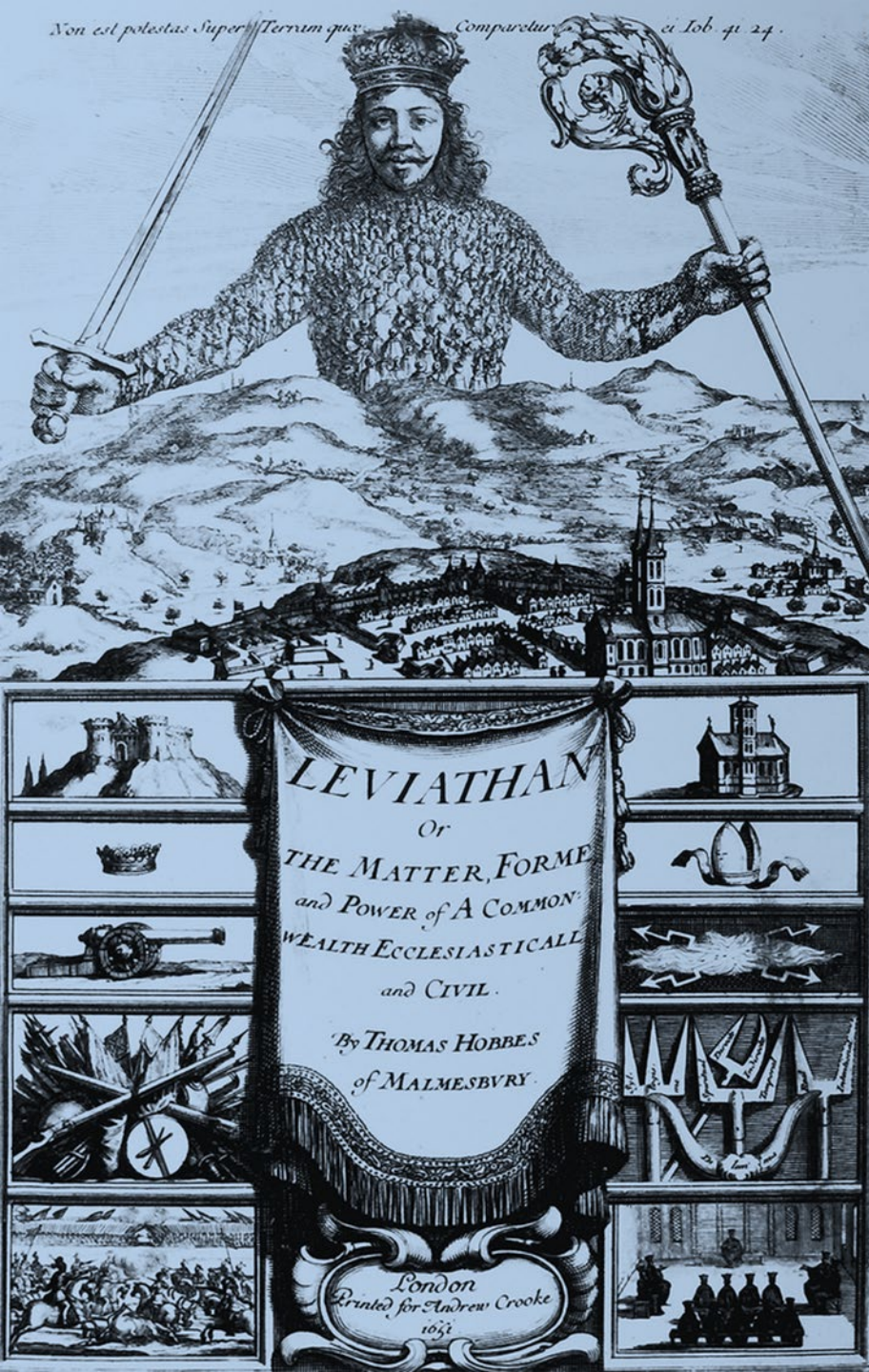
Valta repressiona, tukahduttamisena (William Reich)

- Valta luonnon, vaistojen, halujen, yksilöiden torjuntana
- Valta torjuu (*réprime*) – Hegel – Freud - Reich

Sota-repressiona -skeema (guerre-répression)

Repressiona valta ≠ tuottava valta

Taistelu → hallitseminen

Suvereenin historia ja taistelujen historia

“Mitä muuta sitten on kaikki historia ellei Rooman ylistystä?

Petrarch: Quid est enim aliud historia quam Romana laus

Suvereenin vallan jatkumon diskurssi

Poliittis-historiallinen taistelun binaari diskurssi

Rotujen taistelu

Hobbesin ”bellum omnium contra omnes” ei todellinen sota

Hobbes: Auktoriteetin oikeus on kaikkialla sama

Tahto elää, pelko kuolemasta ja turvan tuovan suvereniteetin tunnustaminen - huolimatta siitä onko kysymys oletusta sopimuksesta, verisestä valloituksesta tai vanhempien ja lasten tunnesiteistä

Normannit ja saksit

Wilhelm valloittajan 1066 voitto Haroldista Hastingsin taistelussa

Legenda toistuu Tudorien legendoissa ja vallan rituaaleissa, mutta myös saksilaisissa kansantaruiissa ja kapinoiden muistoissa.

Ajatus normannitaakasta tai ieksestä. Tudorien oikeuksien kyseenalaistaminen valloituksena

Vaatimus paluusta englantilaisten alkuperäisiin oikeuksiin.

Vanha valloituksen diskurssi taas aseeksi sisällissodan aikaisessa parlamentin ja kuninkaan taistelussa

Radikaalimman esityksensä “porvarillisten” levellersien ja näistä radikaalimpien “kommunististen” diggersien taistelussa menetettyjen kansan oikeuksien puolesta.

Argumentum anti-Normannicum 1682

Frankit ja gallit

Henri Boulainvilliers (1658 -1722)

Historiallisten voimasuhteiden ensimmäinen ajattelija.

Voimien historiallisesta taistelusta historiaa pyörittävä moottori.

Ranskan historia frankkien ja gallialaisten taisteluna

Frankkien aristokraattiset valloittajan oikeudet gallialaisista polveutuvia alhaisoa vastaan

Feodaalisen aristokratian ”ihmismielen mestariteoksena” keskittynyttä absolutismia vastaan.

Reaktiiviset aristokraatit Boulainvilliers & Dubuat-Nançy

Porvarilliset historioitsijat François Guizot ja Augustin Thierry
Marx ottaa luokkataistelun

Kansakunta historian subjektina

Le tiers état est une nation complète.

“Kolmas sääty on täydellinen kansakunta”

“Kolmas sääty käsittää kaiken kansakuntaan kuuluvan ja kaikkea kolmanteen säätyyn kuulumatonta ei tule nähdä kansakuntana.”

Kansan historiallinen voima ei voittoisassa herruudessa vaan yleisessä kyvyssä hallinnoida itseään ja töissä.

Porvarihistorioitsijoille Ranskan vallankumous taistelun päätepisteenä. Taistelun diskurssin loppuna

Rasismi nyt ympärikäännettynä vallankumousdiskurssina

AU BONHEUR
DES JEUNES MARIÉS

Tuottava biovalta

Rasismi elämän vallassa kuoleman vallan paluuna

Rasismi: *"Keino luoda leikkaus vallan haltuun ottamalle elämän kentälle: Leikkaus sen välillä, minkä täytyy elää ja minkä täytyy kuolla."*

Elämän tuotantoon ja organisoimiseen keskittynyt valta

- Kurinpidollinen valta – ruumiin organisointi
- Biovalta – väestö – ihminen biologisena lajina

Juridisen vallan sijaan elämän normalisaatio

"Valta ei enää kosketa pelkästään oikeudellisia subjekteja, joissa viimeinen ylimmän vallan osoitus on kuolema, vaan eläviä olentoja. Vallan, jota se voi niiden suhteen käyttää on sijoituttava itse elämän tasolle"

Kuoleman vallasta elämän valtaan

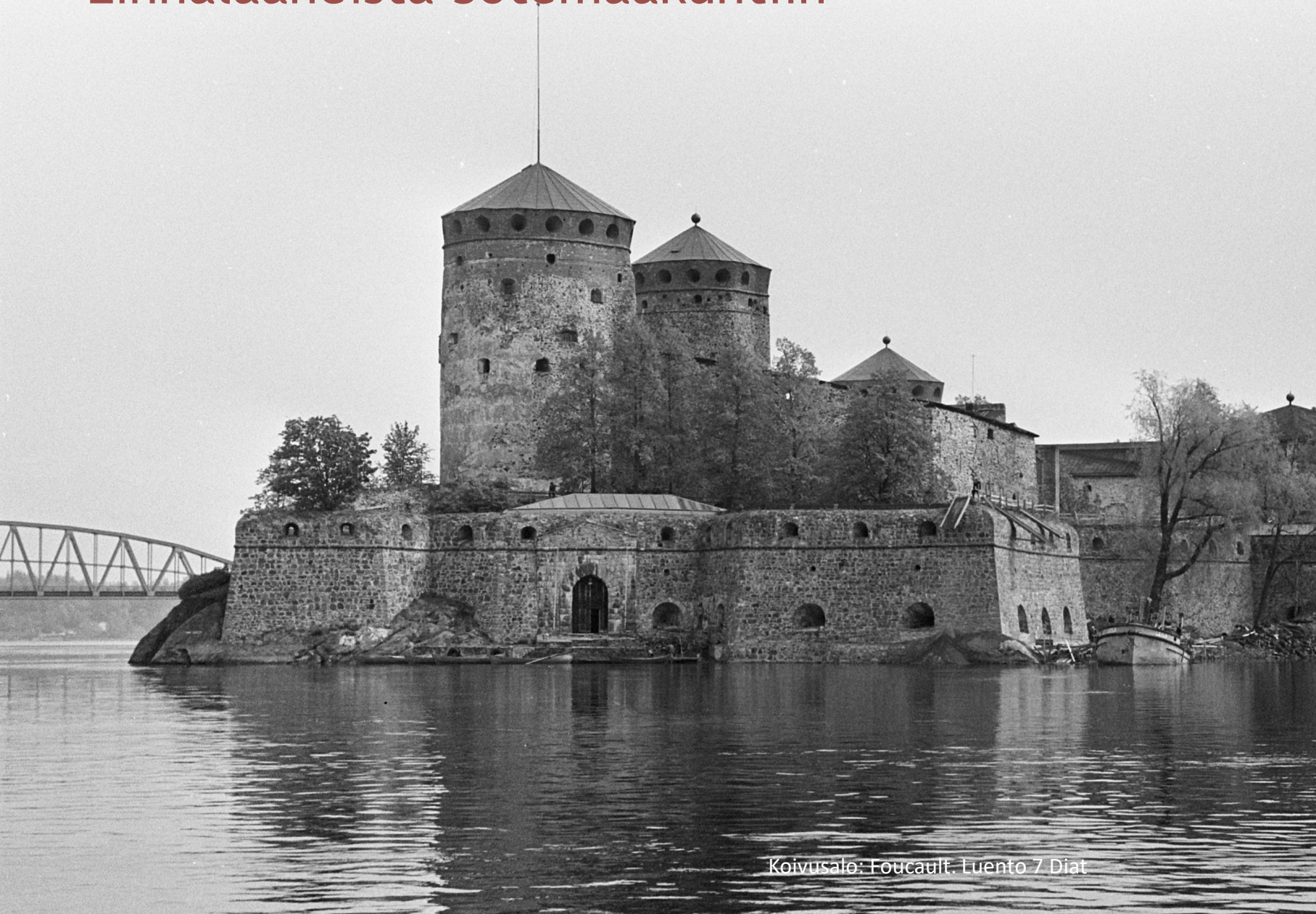
Kuoleman valta → määrätä kuolemaan tai antaa elää

Elämän valta → toimeenpanna elämää tai antaa kuolla

”Enää ei ole tarkoitus panna kuolemaa peliin suvereeniuden kentällä, vaan **jakaa elävää arvon ja hyödyllisyyden kentällä.**”

*”Voitaisiin sanoa että vanha oikeus ottaa elämä (toimeenpanna kuolema) tai antaa elää on korvaantunut vallalla **toimeenpanna elämää tai hylätä kuoleman omaksi.**”*

Linnalääneistä Sotemaakuntiin

Koivusalo: Foucault. Luento 7 Diat

Uusi maakuntajako

18 maakuntaa,
joiden vastuulla
1.1.2019 alkaen
mm. sote-palvelut

Neljä kuntaa vaihtaisi
maakuntaa

- 1 Heinävesi liittyisi Pohjois-Karjalaan
- 2 Iitti liittyisi Päijät-Hämeeseen
- 3 Isokyrö liittyisi Etelä-Pohjanmaahan
- 4 Joroinen liittyisi Pohjois-Savoon

5 sote-yhteistyö
aluetta

12 laajan ympärivuorokautisen
päivystyksen yksikköä

+ (sis. 5 yliopistosairaalaa)

Kalifornia 1975-

Vaihtoehtolämäntapa yhteisöt

Kasvisyöjät, homo-yhteisöt, feministiset yhteisöt jne.

Kuoleman laakso - LSD kokeilut

Japani 1970, 1978

Zen budhalaisuus

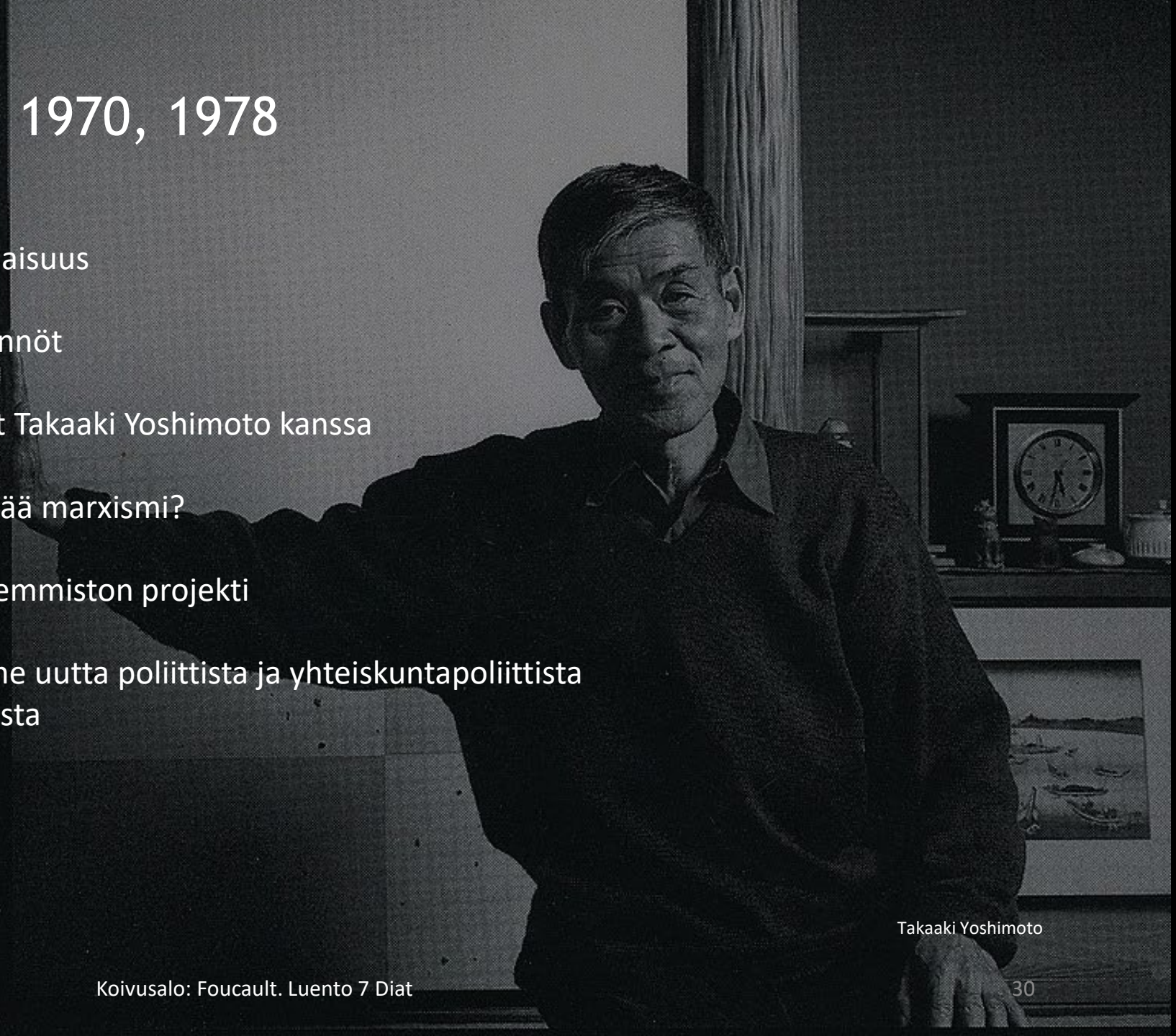
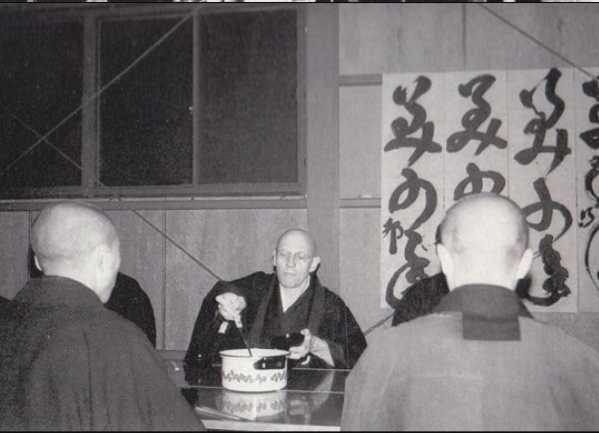
Itsen käytännöt

Keskustelut Takaaki Yoshimoto kanssa

Kuinka ylittää marxismi?

Uuden vasemmiston projekti

Tarvitsemme uutta poliittista ja yhteiskuntapoliittista
mielikuvitusta

Takaaki Yoshimoto

Vaihtoehtovasemmisto

Vaihtoehtoliikkeiden syntymäpaikka

Kaikki paitsi dogmaatikot yhdessä

Uudet strategiat eroissa vanhoista
ideologioista

Uudet strategiat eroissa vanhoista ideologioista

WESTBERLIN 27.-29.1.78

endgültiges Programm

14.00	Treffpunkt Technische Universität (Foyer, Audimax) Ab 14.30 Uhr führt der Treffpunkt in zwei Sessions ein. Es gibt Informationsstände, Games, Musik (Trotz + Fuzzies, Klang der Fächer), Videopräsentationen, Hochschulpromos (Treff, Theater, Theatergruppe Karlsruhe, „Die Reine Welt“, Röhre+Popkultur), Guckzirkel und Freischaukeltheater (Möbius und Hölle), den großen Raum 4, eine kleine Auktions-Location.	
14.00	Treff Alternative Bildungswege Ab 14.30 Uhr: „Kommunikation, Gegenstände 1003“ , 1-42	
14.00	Endlösung Stammen Veranstaltung mit Kulturhistorikern und Vertretern der jüdischen und muslimischen Diaspora	TU Hünfeld 114
14.00	Agit-Aktion Möbius und Hölle, Mucken und andere, in der Foyer der TU Hünfeld	
14.00	Engagementfestival Die verschiedenen Engagementfelder der kommenden Tage werden vorgestellt. Es gibt eine kleine Ausstellung und eine kleine Bühne in Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	TU Hünfeld 114
14.00	Rosa glauzt der Mond von Texas Schwermelancholien Die erste Live in Schwermelancholien, Act 29.3.83 (J. Krieger, Vorkat, Bock, in der Kiste, Lyrik, Musik, Essen, Theater, Installation)	Schwermelancholien
14.00	Kulturgemein in Dispute Pondanitz, Eike Pollnitz (K. Karpf, A. D. 49, 401 e.g.ig.ig. High Cuckoo, Wahn-Theater, Händel und Hölle, etc.)	Dispute
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	STADTLEB-AGIT-AKTION mit Maim, Maim, Maim, Österreich in der verbundenen Berliner, Berlin, Tübingen, etc. Mit anderen Fächern und Paraphrasen, die Endlösung in der Foyer der TU Hünfeld, Theater, Musik, etc.	
14.00	ST	

SAMSTAG

[illegible]

Hallinnallisuus - *Gouvernementalité*

Elämän hallitsemisen ongelma kenttä

- Uusi strateginen kenttä, jossa hallitsemisen ongelmat moninaistuvat 1500-luvulta lähtien ja lopulta irtaantuivat valtion alaisuudesta juuri väestön käsitteen kautta.

Hallitsemisen taidon ajattelu

- Hallitsemisen itse-tietoisuus (*conscience de soi du gouvernement*)

Hallinnan muotojen, strategioiden ja tekniikoiden leviäminen

Kuinka meitä hallitaan - ohjataan

- Kieltäytyä tulemasta hallituksi tietyllä tavalla

Elämän hallitsemisajattelun historia

Vuoden 1977-78 luennot elämisen kokonaisvaltainen hallitseminen

Egyptistä 70-luvun lopun uusliberalismiin

Paimenvalta

- Kristillinen hallitseminen

Poliisi klassisessa laajassa merkityksessä (Polizei)

- Valtiollinen hallitseminen

Hallittavuus

- Liberaali hallitseminen

Paimen valta

Modernin hallittavuuden ongelman edeltäjä

- Liikkeen ohjaus ja valvonta keskeisempää kuin valta alueen ylitse.
- Nomadinen valtaa liikkuvan moneuden suhteen.

Hyvää tekevä valta

- Intressi ei valloitus tai orjuuttaminen vaan lauman hyvä.

Valvova valta

- Ei teatraalista kunnian valtaa vaan vaivanäön valtaa, jossa huoli ei kohdistu itseän vaan laumaan, jota paimen valvoo lauman nukkuessakin.

Yksilöivä valta

- Jokainen jäsen on erityisyyssään tärkeä.
- Paimenen paradoksi - yhden uhraaminen kaikkien ja kaikkien uhraaminen yhden tähden.

Kristillinen paimennus

Paimenvallan kehittyminen huippuunsa

- Ohjaamisen taidon määritettävä kristikuntaa kollektiivisesti ja yksilöllisesti koko elämän ajan.
- Mikään yhteiskunta ole ollut niin paimentava kun kristillinen länsi antiikin lopusta modernin ajan alkuun.

Poliittinen ainutkertaisuus

- Uskonnollinen yhteisö muodostuu valtavaksi instituutioksi, vallan mahtavaksi koneistoksi, joka vaatii ihmisten intensiivistä hallitsemisesta heidän jokapäiväisessä elämässään heidän johdattamiseksi ikuisen rauhaan toisessa maailmassa.

Paimenfilosofia

- “Sielujen hallitseminen on taitojen taito” (ars est artium regimen animarum)
- Suhteessa universaaliin pelastukseen, lakiin ja totuuteen

Kristilliset vaihtoehtoliikkeet

Kristillisuus ei koskaan yksi ja yhtenäinen

- Alusta asti erilaisten vaihtoehtoliikkeiden, vastakkainasettelujen, taistelujen ja vastarintojen repimä ja uudelleen määrittämä.

Keskiajan viisi keskeistä vastakäytöksen muotoa

- Artikuloituvat kristillisen paimenvallan kehikossa, mutta kirkollisen paimenvallan käytännöt ja erityisesti papilliset sakramentit kyseenalaistaen.
1. asketismi
 2. yhteisöllisyys
 3. mystiikka
 4. paluu kirjoituksiin
 5. eskatologia

Uskonpuhdistus –paimenvallan kumous ja uusi intensifioituminen

- *”Koskaan paimennus ei ollut sekaantunut ja ollut niin kiinni materiaalisessa, päivittäisessä ja yksilöiden maallisessa elämässä.”*

Poliittinen hengellisyys – elämän hallinnan kumous

Hengellinen kansannousu

Iranissa kansannousu šaahi Mohammad Reza Pahlavin yksinvaltaa vastaan

Musta perjantai 8.9. 1978 šaahin kaarti mielenosoittajien kimppuun Teheranissa.

Foucault Iraniin Corriere della seran kolumnistina.

”Maailmassa on enemmän ideoita kun intellektuellit kuvittelevat ja nämä ideat ovat aktiivisempia, vastustavampia, intohimoisempia kuin ‘valtiomiehet’ ajattelevat. Meidän on oltava siellä missä ideat syntyvät, missä niiden voima puhkeaa kukkaansa, ei kirjoissa, jotka esittävät niitä, vaan tapahtumissa, jotka ilmentävät tätä voimaa.”

Poliittinen hengellisyys

Yhtä kauheita ääniä kuin Savarolan Firenzessä, anabaptistien
Münsterissä tai presbytaarien Gromwellin aikoina

Kieltäytyminen tulemasta hallituksi

Paljain käsin Shaahin väkivaltakoneistoa vastaan

Šaahin kukistuminen

"Islamin ongelma poliittisena voimana on olemuksellinen ajallemme ja tuleville vuosille. Jos sitä halutaan lähestyä edes vähimmäisellä ymmärryksellä, ensimmäinen ehto on ettei aloiteta lietsomalla vihaa."

"Uskonto on maailman henki hengettömässä maailmassa."

16. 1. 1979 Shaahi jättää Iranin

Lupaukset vapaista vaaleista

Khomeinin paluu 1.2.1979

"Kukaan ei halua teokraattista pappisvaltaa."

"Ei tule olemaan khomeinilaista puoluetta eikä Khomeinin hallintoa."

Mehdi Bazargan vakuuttanut Foucault'lle

1.2.1979 Khomeini palaa maanpaosta

Khomeini asettaa oman hallintonsa, kulissiksi Mehdi Bazargan

Maaliskuussa sensuuri kiristyy, naisten oikeuksien lakkauttaminen, huntupakko, kuolemanrangaistus homoseksuaaleille, teloitukset

1.4.1979 kansanäänestys – monarkiasta Khomeinin johtamaksi teokratiaksi

Foucault avoin protestikirje Mehdi Bazarganille

Huumasta kauhuun: Onko hyödytöntä kapinoida?

Viimeinen kommentti:

“‘Tuhannet meistä ovat valmiit kuolemaan, jotta Shaahi lähtisi’, sanoivat iranilaiset viime kesänä. Tänään Ajatollah sanoo: ‘Iran vuotakoon verta, jotta vallankumous vahvistuisi.’ Yhteen kahlehdituilta vaikuttavien lauseiden välillä on omituinen kaiku. Tuomitseeko jälkimmäisen kauhu edellisen huumauksen? [...] Ei varmastikaan ole häpeällistä muuttaa mielipiteitään, mutta ei ole syytä sanoa, että mielipiteet ovat muuttuneet, jos vastustaa käsien irtileikkaamista tänään ja on vastustanut SAVAKIN kidutuksia eilen. Kenelläkään ei ole oikeutta sanoa: ‘Kapinoikaa minun puolestani, lopullinen jokaisen ihmisen vapautus on lähellä.’ Mutta en ole samaa mieltä niiden kanssa, jotka sanoisivat ‘on hyödytöntä kapinoida, mikään ei koskaan muutu.’ Niille, jotka riskeeraavat elämänsä vallan edessä, ei tule sanella lakia siitä, onko oikein kapinoida vai ei? Jättäkäämme tämä kysymys avoimeksi. On tosiasia, että kansanousuja tapahtuu ja niiden kautta subjektiviteetti (ei suurten miesten vaan kenen tahansa) johdattaa itsensä ‘historiaan ja antaa sille hengen. [...] Historialliset pettymykset eivät muuta mitään. Juuri sen tähden, että on olemassa tällaisia ääniä, ihmisten ajalla ei ole evoluution vaan ‘historian’ muoto.”

Globaalista kumouksesta revisionismiin

“Historiallisen ontologian itsestämme on käännättävä pois kaikista projekteista, jotka väittävät olevansa globaaleja ja radikaaleja.

Itse asiassa me tiedämme kokemuksesta, että väite paeta nykyisen todellisuuden järjestelmää ja tuottaa kokonainen toisen yhteiskunnan, toisen ajattelutavan, toisen kulttuurin tai toisen maailmankatsomuksen ohjelma, on johtanut vain kaikkein vaarallisimman traditionalismin paluuseen.”

Valtiollinen hallitseminen

Valtiojärki

- Raison d'État, Reason of State, Razon de Estado, Staatsrason

Valtion valta ja voima – oma päämäärä

- "*Ragion di stato si è notitia de' mezi, atti a fondare, conservare, et ampliare un dominio...*" (Giovanni Botero, Della ragion di Stato, 1589)

Valtion intressit

- Valtio hallinnan subjekti ja objekti

Ius Publicum Europaeum

- Eurooppalainen julkisoikeudellinen järjestys
- Eurooppalaisten valtioiden tilallinen järjestelmä
- Keskiajan kristillisen järjestyksen tilalle

TRAITE DE LA POLICE,

Où l'on trouvera

L'HISTOIRE DE SON ETABLISSEMENT,

LES FONCTIONS ET LES PREROGATIVES

DE SES MAGISTRATS,

TOUTES LES LOIX ET TOUS LES REGLEMENS

qui la concernent :

On y a joint

UNE DESCRIPTION HISTORIQUE ET TOPOGRAPHIQUE DE PARIS
& huit Plans gravez, qui representent son ancien Etat, & ses divers Accroissemens

AVEC UN RECUEIL

DE TOUS LES STATUTS ET REGLEMENS DES SIX CORPS DES MARCHANDS
& de toutes les Communautés des Arts & Métiers.

TOME PREMIER.

A PARIS.

Chez JEAN & PIERRE COT, rue St. Jacques, à l'entrée de
la Minerve.

M. DC.

AVEC PRIVILEGE DE

Poliisi - polizei tieteet

Elämän tuotanto ja järjestys

- “Elää ja enemmän kuin elää, elää ja elää paremmin”
- Alamaisten elämän kokonaisvaltainen järjestäminen

Nicolas Delamare: Traité de la Police

- *”Poliisin säätelyn kohteeksi uskonto, tavat, elanto ja terveys, julkinen rauha, rakennukset, aukiot, tiet, tieteet ja vapaat taidot, kauppa, tuotantolaitokset ja mekaaniset taidot, palvelusväki, työntekijät, teatteri, huvitukset, köyhät.”*

“Police, c’est le coup d’Etat permanent (Gabriel Naude)

Merkantilismi, Kameralismi

Montchretien: Traité d'économie politique, 1615. Poliittinen taloustiede

Liberalismi

Valtiojärjen kritiikki

- Syntyy hallitsemisen järjen itsekritiikkinä – rajoittamisena
- Itse poliisi käsitteen rajoittaminen järjestyksenpitoon

Oikeusliberalismi: Laki - tahto diskurssi

- Kritiikki ulkoisen oikeuden kautta
- Vallankumous, Perustuslaillisuus, Yksilön oikeudet, Ihmisoikeudet

Talousliberalismi : Markkinat – intressi diskurssi

- Kritiikki sisäisesti hallitsemisen järjen kautta
- Sekä taloustiede että laissez faire -periaate valtiojärjen kontekstissa
- Markkinat, intressit, Hyöty

Jännite: Homo juridicus vs. homo economicus

- Kaksi eri vapauden käsitystä liberalismissa
- Näiden heterogeenisyys ja ambivalenttius toistensa suhteen sekä strateginen enemmän kuin dialektinen yhdistyminen määrittää modernia Eurooppalaista liberalismia.

Vapaus ja kontrolli → kontrolliyhteiskunta

Vapaus ei annettu: Mikään hallinta ei hyväksy vapautta sinänsä

- Tietyn vapauden tuottaminen, tietyissä rajoissa ja tietyllä tavalla.

Vapauden virrat ja kontrolli

- Hallitsemisen ytimessä suhde vapauden virtojen tuottamisen ja kontrolloinnin välillä.
- Vapautta tuotettava, mutta asetettava rajoitteet, kontrollit, pakkokeinot ja velvoitteet vapauden ilmaista itseään.

Intressien ongelma

- Liberalismi = intressejä manipuloivaa hallitsemisen taitoa
- Kysyttävä samalla intressien vaarallisuutta.

Vaaran ja turvan kulttuuri

- Kehottaa elämään vaarallisesti (riskejä ottaen) mutta samalla vaaraa (riskejä) laskelmoiden.

Kontrolliyhteiskunta

- Liberaalin hallinnan samanaikainen vihollinen ja ehto

Turvallisuuden koneistot

Suvereeni valta

- Feodaalitekniikka
- Riistäminen, kielto, rajaaminen

Kurivalta

- Uuden ajan tekniikka,
- Järjestäminen, normaalistaminen

Kontrollivalta

- Moderni hallitsemisen tekniikka
- Turvallisuus
- Vapaus / kontrolli - vaara / turva
- Riskien arviointi

Vallan tekniikat

Laki	Kuri	Turvallisuus
negatiivinen	positiivinen	positiivinen
sallittu /sallimaton	määrätty/ määräämätön	ohjattu/ ohjaamaton
	keskihakuisuus tiivistää, keskittää, sulkee rajattu tila	keskipakoisuus laajentuminen kehien organisoiminen
	tukahduttaminen kaiken säätely, yksityiskohtien tukahduttaminen	tukeutuminen <i>laisser-faire</i> , yksityiskohtiin tukeutuminen
negatiivinen	positiivinen	positiivinen
kielto Älä tee niin	käsky Tee näin	ohjaus Säätely
imaginaarinen kuvittelee kielletyn	keinotekoisuus täydentää todellisuuden	todellisuus toimii todellisuuden pelissä
ihmisluonto paha	ihmisluonne korjattava, muokattava	Ihmisen luonto intressit, halut
kuuliaisuus	tottelevaisuus - tuottavuus	prosessien yhteensopivuus - turvallisuus

Markkinoiden asema

Klassinen liberalismismi

- Luotava tilaa itsenäisille markkinoille

Uusliberalismi

- Markkinoista yleinen hallitsemisen kriteeri

Markkinat hallitsemisen kriteerinä ja testinä

- Markkinat aktiivisesti luotava
- Ei klassisen liberalismisin oletusta luonnollista markkinoista

Markkinat kilpailun ja epätasapainon tila

- Ei klassisen liberalismisin ajatusta markkinoista vaihdon ja tasapainon tilana

Ei markkina vaan kilpailuyhteiskunta

- Kilpailumarkkinoiden toimija yrittäjä
- Ei klassinen kauppias vaihdon markkinoilla

Oikeuden ideaali – markkinoiden ideaali

- Kilpailulainsäädäntö

Human Capital.

How Capitalism Views Us.

Human capital is the accumulated skills of an individual that make up their economic value in the economic system. The human body and mind is just one more input in the capitalist system, just like the raw capital goods that keep the capitalist system growing and growing. But the human being does not determine the outcome of the system it is creating. The outcome is determined by capital, and society does what capital wants to accumulate. Capitalist societies are not built for the human being; they are built for capital. Everything exists for capital, so human capital can flow in and out as quickly and easily as possible. Differences in human capital can benefit individuals relative to others under the capitalist system, but they are all still dependent on the owners of capital to keep living within it. Once human capital accumulates to a certain threshold, once we are smart enough and conscious enough, will we be able to create society for ourselves instead of existing only for capital?

Ihmispääoma - Human capital

Klassiset tuotantotekijät:

- Maa, Pääoma, Työ → Työjako, työn tuotos ja työn hinta

Nyt yksilöllä ”pääoma” omassa päässä

- Oman pään pääoman käyttö → ansiotulot
- Tulovirtojen maksimointi

Talousteoria yleisenä käyttäytymisteorianä

- Taloudellisen analyysin soveltaminen uusille alueille
- Ei-taloudellisten alojen taloudellinen analyysi

Lopulta ihan kaiken toiminnan taloudellinen analyysi

- Äidinrakkaus ≠ ehdoton
- Tunnevirtojen laskennallinen maksimointi

Käytöksen ohjaus

Epäsuora hallitseminen – ohjaaminen ympäristön kautta

Ihmisiä voidaan hallita säätelemällä heidän toiminnan kehikkoaan

- Intressipolkujen ohjaus
- Rationaalista toimia tietyllä tavalla annetussa ympäristössä
- Toimintaympäristöjen luominen

Rikoksen markkinat

Lainrikkajasta rikolliseen – homo criminalis

Nyt rikollisesta – rikoksilla voiton maksimoimaan pyrkivään yrittäjään

Homo criminalis = homo economicus

- Hyödyn maksimointi niukat resurssit

Tuomarin näkökulma

- Rikos = se mistä uhka tulla rangaistuksi

Rikollisen näkökulma

- Homo economicuksen näkökulma – kuinka ansaita rikoksilla

Puututtava rikollisuuden markkinoihin

- Rikoksen tarjonnan ja kysynnän säätely
- Rikollisuutta kontrolloitava kontrolloimalla rikoksen markkinoita

Huumemarkkinat – tarjonnan ja kysynnän säätely